

SPECIJALNI IZVJEŠTAJ

**u vezi žalbe članova
Kluba samostalnih vijećnika
Općinskog vijeća Novo Sarajevo
(Elmir Velić, Muamer Jakubović i Zejna Kadić)**

Sarajevo, 05. avgusta 2009. godine

I Uvod

1.a osnov izrade specijalnog izvještaja

Zakon o Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹

Član 34...

2. *Tamo gdje javni značaj i hitnost slučaja zahtijevaju, Institucija može izdati specijalni izvještaj.*
3. *Godišnji i specijalni izvještaji će biti objavljeni.*

1.b. Razlozi za izradu specijalnog izvještaja

Instituciji Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucija), u skladu sa članom 18. *Zakona o Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine*, dana 08. juna 2009.godine, obratili su se članovi Kluba samostalnih vijećnika Općinskog vijeća (u daljem tekstu: OV) Novo Sarajevo, gospoda Elmir Velić Zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća Novo Sarajevo, Muamer Jakobović Šefa Kluba samostalnih vijećnika te Zejna Kadić Zamjenica šefa kluba samostalnih vijećnika. Žalba se odnosi na rad Predsjedavajućeg i Sekretara Općinskog vijeća i Općinskog načelnika Općine Novo Sarajevo, radi neizvršenja Zaključka OV Novo Sarajevo broj: 01-14-695/09 od 12.03.2009.godine.

Predmetni Zaključak donesen je u vezi zahtjeva Kluba samostalnih vijećnika radi obezbjeđenja finansijskih sredstava iz Budžeta Općine Novo Sarajevo. Tražena finansijska sredstva neophodna su za obavljanje dužnosti vijećnika u mandatnom periodu i prostorija za rad vijećnika.

U prilogu žalbe dostavljena je relevantna dokumentacija. Kod Instituciji žalba je registrirana pod brojem Ž-SA-05-310/09. Navodi žalbe postavljaju pitanje prema članu 25. *Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima*.

II Pravni okvir

2.1. Međunarodni standardi

*Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima*²

Članak 25.

Svaki građanin mora imati pravo i mogućnost da bez ikakvih razlika navedenih u članku 2. i bez neutemeljenih ograničenja:

- a) *sudjeluje u vođenju javnih poslova, izravno ili preko slobodno izabраниh predstavnika;*
- b) *bira i bude biran na poštenim povremenim izborima s općim i jednakim pravom glasa koji se moraju provoditi tajnim glasovanjem, na način kojim se jamči slobodno izražavanje volje birača;*
- c) *ima pristup javnim službama u svojoj zemlji u skladu s načelom opće jednakosti.*

¹ „Sl.glasnik BiH“ broj: 32/00,19/02,35/04 i 32/06

² Usvojen Rezolucijom 2200A (XXI) Generalne skupštine 16. decembra 1966.godine. Stupio na snagu 23. marta 1976.godine,

2.2. Zakonodavni okvir

Zakon o finansiranju političkih partija³

Član 10. stav 1. i 2.

1. *Finansiranje parlamentarnih grupa zastupljenih u Parlamentarnoj skuštini BiH raspoređuje se na način da se 30 % sredstava raspoređuje jednako svim parlamentarnim grupama, dok se 70 % od ukupnog iznosa se raspoređuje srazmjerno broju zastupničkih mjesta koje svaka parlamentarna grupa ima u trenutku raspodjele.*

2. *Detaljan način raspodjele sredstava bit će reguliran Poslovníkom Parlamentarne skupštine BiH.*

2.2.1. Podzakonski akti

Poslovník o radu Općinskog vijeća Novo Sarajevo⁴

Član 19. stav 4. *“... Vijeće u skladu sa mogućnostima, osigurava prostorije za rad klubova vijećnika, neophodna finansijska sredstva za njihovu neposrednu aktivnost u Vijeću, te pružanje administrativno-tehničkih i drugih usluga.*

Član 122. stav 1. alineje 2. i 5.

“Zaključkom Vijeća u okviru svog djelokruga:...utvrđuje obaveze izvršno-upravnog organa, ...utvrđuje unutrašnje odnose u Vijeću ako oni nisu uređeni Poslovníkom ili drugim aktom Vijeća.”

Član 35. stav 1. alineja 4, 7,9,11,12 i 15,...

Predsjedavajući vijeća:

Alineja 4 – prati ostvarivanje propisa Vijeća

Alineja 7 – stara se o provođenju odredaba Poslovníka

Alineja 9 – stara se o obezbjeđenju uslova za rad vijećnika Vijeća

Alineja 11 – stara se o ostvarivanju saradnje Vijeća i općinskog načelnika

Alineja 12 – upućuje donesene propise općinskom načelniku

Alineja 15 – stara se o ostvarivanju prava i dužnosti vijećnika u Vijeću

Član 37. stav 1. alineja 2 i 6,

Sekretar vijeća:

Alineja 2 – stara se o ostvarivanju prava i dužnosti vijećnika u Vijeću

Alineja 6 – stara se o blagovremenom objavljivanju propisa i drugih akata koje je donijelo Vijeće, kao i dostavljanju zaključaka Vijeća nadležnim organima radi njihovog provođenja

Statut Općine Novo Sarajevo⁵

Član 42. stav 1. alineja 1 i 2

Alineja 1 – predavljanje i zastupanje Općine u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom

Alineja 2 – sprovođenje Općinske politike, izvršavanja općinskih propisa i općih akata i izvršavanja prenesenih nadležnosti Općini od strane Kantona

³ „Sl. glasnik BiH“ broj: 22/00

⁴ „Prečišćeni tekst broj:01-02-207/06“ od 14.04.2006. godine

⁵ „Prečišćeni tekst broj:01-05-627/08“ od 15.07.2008.godine

Odluka o učešću Općine Novo Sarajevo u finansiranju klubova vijećnika – vijećničkih grupa u Općinskom vijeću Novo Sarajevo broj 01-14-2604/07 od 31.10.2007. godine⁶

Član 2. stav 1. "... u Budžetu Općine Novo Sarajevo na razdjelu 01-OPĆINSKO VIJEĆE obezbjeđuju sredstva na grantu za finansiranje klubova vijećnika – vijećničkih grupa.

III Činjenično stanje vezano za navode žalbe

Dana 06.02.2009.godine Elmir Velić, Muamer Jakubović i Zejna Kadić vijećnici Stranke za Bosnu i Hercegovinu u OV Novo Sarajevo napustili su Stranku za Bosnu i Hercegovinu.

U skladu sa Poslovníkom o radu OV Novo Sarajevo formirali su Klub samostalnih vijećnika. Kao Klub samostalnih vijećnika u skladu sa Poslovníkom o radu OV Novo Sarajevo, dana 06.02.2009.godine (akt broj:01/09 od 06.02.2009.godine), zatražili su od Općinskog vijeća i Općinskog načelnika Općine Novo Sarajevo finansijska sredstva iz budžeta Općine Novo Sarajevo. Zatražena sredstva kako su istakli u zahtjevu neophodna su za neometan rad i obavljanje dužnosti vijećnika u mandatnom periodu u OV Novo Sarajevo.

U vezi za zahtjevom Kluba samostalnih vijećnika OV Novo Sarajevo, na 5. sjednici održanoj 12.03.2009.godine donesen je Zaljučak broj: 01-14-695/09 od 12.03.2009.godine.

U relevantom dijelu Zaključka navodi se "Da se Klubu samostalnih vijećnika obezbijede neophodna sredstva za rad u skladu sa odredbama člana 10. stav . Zakona o finansiranju političkih partija i odredbama člana 2. Odluke o učešću Općine Novo Sarajevo u finansiranju klubova vijećnika-vijećničkih grupa u OV Novo Sarajevo.

Od dana donošenja Zaključka do dana obraćanja Instituciji proteklo je pet mjeseci a da je samo dio Zaključka realiziran koji se odnosi na obezbijedenje prostora za rad Kluba samostalnih vijećnika u OV Novo Sarajevo.

U cilju provjere navoda žalbe, dana 17. juna 2009.godine od Općinskog načelnika i Predsjedavajućeg općinskog vijeća Općine Novo Sarajevo zatražili smo izjašnjenje.

Općinski načelnik Općine Novo Sarajevo u relevantnom dijelu odgovora (akt broj:02-05-457/09 od 29.06.2009.godine) navodi „... dana 09.03.2009.godine Služba za oblast privrede i finansija zaprimila je akt Komisije za statut i propise OV broj:01-02-190/09 od 06.03.2009.godine kojim se obavještavaju da je Komisija za statut i propise na svojoj 9. sjednici razmatrala pitanje vezano za isplatu sredstava namijenjenih za finansiranje klubova vijećnika-vijećničkih grupa u OV Novo Sarajevo, izuzev Kluba vijećnika-vijećničkih grupa Stranke za BiH, za koju od 06.02.2009.godine ne bi trebali vršiti doznaku sredstava s obzirom da je došlo do statusnih promjena u Klubu.“... Članom 8. stav 2. odluke Općinskog vijeća o izvršavanju budžeta Općine Novo Sarajevo za 2009.godinu utvrđeno je **da je Sekretar Općinskog vijeća naredbodavac za raspodjelu sredstava utvrđenih u posebnom dijelu Budžeta za Općinsko vijeće ...** Dana 17.03.2009.godine Općinski načelnik i Služba za oblast privrede i finansija zaprimili su zaključak Općinskog vijeća broj:01-14-695/09... Predmetnim zaključkom je utvrđeno da se Klubu samostalnih vijećnika obezbijede neophodna sredstva za rad ... **Služba Općinskog načelnika za oblast privrede i finansija od strane nadležnog naredbodavca-Sekretara OV nije dobila pravno utemeljen i izvršan akt po kojem bi ovaj organ mogao postupiti i realizirati zahtjev Kluba samostalnih vijećnika...**

Predsjedavajući i Sekretar Općinskog vijeća u svom odgovoru (akt broj:01-05-455/09 od 22.06.2009.godine) između ostalog navode "...Finansiranje klubova samostalnih vijećnika nije regulisano zakonskim aktima... Aktima Općinskog vijeća nije regulisan način finansiranja klubova samostalnih vijećnika..Odlukom o učešću Općine Novo sarajevo u finansiranju klubova vijećnika-vijećničkih grupa u Općinskom vijeću Novo Sarajevo u članu 2. je regulisana raspodjela sredstava...u članu 3... je propisano da sredstva koja pripadaju klubovima vijećnika-vijećničkim grupama ... uplaćivat će se mjesečno na račun

⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“ broj:35/07 strana 2905

parlamentarne stranke... U ovom slučaju za ovakva prava postoji pravna praznina i potrebno je propisima regulisati kako i na koji račun će se ova sredstva isplaćivati u ovakvim slučajevima.“

U komentarima Kluba samostalnih vijećnika OV Novo Sarajevo u vezi sa gore navedenim odgovorima OV i Općinskog načelnika Novo Sarajevo, dostavljenih Instituciji, dana 25.06.2009.godine između ostalog se navodi da ostaju kod navoda žalbe i traže od Institucije da Predsjedavajući, Sekretar OV Novo Sarajevo i Općinski Načelnik izvrše Zaključak Općinskog vijeća Novo Sarajevo broj: 01-14-695/09 od 12.03.2009.godine.

IV Zabrinutosti Ombudsmena

U cilju poštivanja svih zakonskih i podzakonskih propisa, Ombudsmeni naglašavaju posebno obavezu uvažavanja ustavnih principa i principa Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda te drugih Međunarodnih pravnih dokumentata koji su sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine. Općinsko vijeće ima ulogu zakonodavnog tijela odnosno dio je državne vlasti, koje ima zadatak da na lokalnoj razini donosi zakone (zakonodavna vlast) dakle, da uspostavi pravo, da razradi nove zakone, da ih donese, da mijenja postojeće zakone, dopunjava ih ili stavlja van snage. Cinjenica da je legislativa u jednoj demokratiji u rukama poslanika-vijećnika koje je izabrao narod, daje zakonodavnoj vlasti najviše mjesto na ljestvici državne vlasti.

Zaključak je upravni akt. Poslovníkom Općinskog vijeća propisana je forma donošenja odluka u zakonodavnim organima i tijelima. Zaključkom Vijeća utvrđuju se obaveze izvršno-upravnog organa, uređuju se unutrašnji odnosi u Vijeću ako nisu uređeni Poslovníkom ili drugim aktima Vijeća .

Analizom svega izloženog, može se zaključiti da je Općinsko vijeće Novo Sarajevo postupajući po zahtjevu Kluba samostalnih vijećnika u skladu sa odredbama člana 10. Zakona o finansiranju političkih stranaka donijelo Zaključak broj:01-14-695/09 od 12.03.2009.godine. Zaključak je u pogledu obezbjeđenja prostora neophodnog za rad Kluba samostalnih vijećnika i izvršen, ali nije u pogledu obezbjeđenja neophodnih finansijskih sredstava. Neprihvatljiv je odgovor OV i Općinskog načelnika koji u relevantnom dijelu glasi „ *U ovom slučaju za ovakva prava postoji pravna praznina i potrebno je propisima regulisati kako i na koji račun će se ova sredstva isplaćivati u ovakvim slučajevima.“*

U dopisu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine⁷, po ovome pitanju kazano je, da odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka nije propisano na koji način ovakvim parlamentarnim grupama (klubovima samostalnih vijećnika) će se isplaćivati sredstva iz budžeta, iz čega se može vidjeti da je neupitna isplata sredstava, isto tako zakonodavac ostavlja širinu kod realizacije načina isplate neprecizirajući tačan način isplate.

Kada je u pitanju finansiranje Kluba samostalnih vijećnika, bitno je da Zakon o finansiranju političkih partija, Odluka o učešću u finansiranju klubova vijećnika u OV Novo Sarajevo, propisuju odnosno predviđa obavezu obezbjeđenja neophodnih sredstava za rad toj kategoriji vijećnika. Način na koji bi se to moralo obezbijediti je operativna stvar nadležnog organa u skladu sa važećim finansijsko-računovodstvenim standardima a na kojoj osnovi je i gore navedeni stav Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Nesporno je da Zakon o finansiranju političkih partija izričito zabranjuje finansiranje stranaka od strane državnih, entitetskih, kantonalnih i općinskih organa. Iz budžeta se može finansirati samo rad parlamentarnih grupa a ne političke partije.

Primjera radi u dosadašnjoj praksi u rješavanju istih ili sličnih slučajeva na višim nivoima vlasti, Parlamentarna skupština BiH uredila je identične situacije na osnovi slijedećih dokumenata: Odluka o

⁷ Dopis broj: 03-07-6-2221/09 od 29.05.2009.godine, dopis priložen uz odgovor koji je OV Novo Sarajevo dostavilo Instituciji u postupku provođenja istrage.

načinu i kriterijima za raspodjelu sredstava za rad poslaničkih klubova i poslanika broj 01,02-16-1-616/09 od 25.03.2009. godine, procedure za primjenu Odluke o načinu i kriterijima za raspodjelu sredstava za rad poslaničkih klubova i poslanika broj 01,02-16-1-616/09 od 25.03.2009. godine, Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o preraspodjeli finansijskih sredstava za rad parlamentarnih grupa u Parlamentarnoj skupštini BiH, Odluka o preraspodjeli finansijskih sredstava za rad parlamentarnih grupa u Parlamentarnoj skupštini BiH⁸.

V Zaključak Ombudsmena

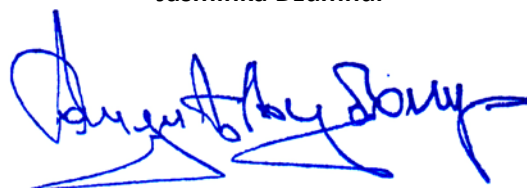
Uzimajući u obzir naprijed navedeno, Ombudsmeni upućuju oštru kritiku Općinskom vijeću i Općinskom načelniku Općine Novo Sarajevo radi kršenja domaćih zakonskih i podzakonskih akata kao i međunarodnih pravnih dokumenata. Ombudsmeni ne nalaze opravdan razlog neizvršenja u cijelosti Zaključka broj:01-14-695/09 od 12.03.2009.godine Općinskog vijeća Novo Sarajevo. Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 32. *Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine* preporučuju:

1. ***Općinskom Vijeću i Općinskom načelniku Novo Sarajevo da izvrše u cijelosti Zaključak broj:01-14-695/09 od 12.03.2009.godine., odnosno da u skladu sa finansijsko-računovodstvenim standardima riješe pitanje finansiranja Kluba samostalnih vijećnika Općine Novo Sarajevo.***
2. ***da o učinku preporuke obavijeste ombudsmene u roku od 30 (trideset) dana počev od dana prijema Specijalnog izvještaja.***

Ombudsmeni BiH

Jasminka Džumhur

Ljubomir Sandić

E.H.

Spis broj: Ž-SA-05-310/09

Specijalni izvještaj broj:

Dostavljeno:

3x naslovu

1x Predsjedavajućem OV Novo Sarajevo

1x Sekretaru OV Novo Sarajevo

1x Općinskom Načelniku

⁸ Rješenje o pristupu informacijama (akt broj:03-50-3-26-30/09 od 19.06.2009.g., Sektora za odnose sa javnošću PS BiH, u prilogu gore navedene odluke.